

Posudek školitele na diplomovou práci Bc. Nelly Mladěnkové:
**Jaký je vliv různých stimulů na změnu tepové frekvence rypošů obřích
(*Fukomys mechowii*)?**

Na začátku této studie stála myšlenka, kterou již delší dobu s kolegou Šumberou kultivujeme, proniknout nějakým způsobem do vnímání okolního světa rypošů pomocí implantovaných telemetrických sond. Jak tedy rypoši reagují za různých situací, které by mohly být považovány u sociálně žijících zvířat za stěžejní. A až s příchodem Nelly Mladěnkové tyto úvahy začaly být postupně realizovány.

Díky speciálním telemetrickým sondám firmy Respirationics-MiniMitter jsme svoji koncepci mohli založit na sledování fyziologických parametrů, které zrcadlí příznaky stresu, tedy připravenost organismu vypořádat se s okolní situací mobilizací energetických rezerv. Tímto prismaticem, není samozřejmě možné postihnout všechny aspekty prožívání situací v okolním prostředí rypošů, nicméně na situacích které generují výraznou stresovou situaci, je možno ukázat ty stěžejní závažné interakce s okolím.

V cestě k naznačenému ambicióznímu cíli ovšem ležela jedna velká překážka a to implantace telemetrické sondy do těla rypoše. Jednak operace sama o sobě není jednoduchá, dále narkóza musí být samozřejmě velmi přesně nadávkována, a pak pocit, že pracujete na drahém zvířeti, se blíží závažnosti operace u lidského pacienta. Po zapojení Nelly Mladěnkové do projektu telemetrického sledování se efektivita práce silně zvýšila na všech frontách, takže mohu konstatovat, že precizní zacházení s živým zvířetem ať už při jeho plném vědomí či v narkóze patří k jejím velkým přednostem. A to je konec konců pro zoologa nezanedbatelné.

V druhé fázi při vlastním testování už kolegyně Mladěnková zcela samostatně realizovala všechny plánované experimenty, a znamenalo to hodiny a hodiny přípravných prací, přesouvání testovacích boxů, cílené vybírání patřičných jedinců - oponentů k pokusům a pak přípravu sledovacího programu a hlavně bezpečné a přehledné uložení získaných dat. A to snad bylo ještě důležitější než vlastní operace, neboť systém na monitorování fyziologických parametrů dokáže vyprodukovat až zahlcující množství čísel.

S trochou obavy jsem pak očekával sepisování diplomové práce, protože mám zkušenosti, že nadání pro realizaci experimentu nemusí vždy znamenat schopnost podat o tom písemnou zprávu. Ale i zde si Nella poradila a samostatně si důležité body zkonultovala s větším počtem kolegů na katedře a rozprostřela tak konzultační zátěž velmi účelně. Tuto šikovnou organizační práci bych také chtěl vyzvednout. Nakonec ale, abych projevil také trochu kritiky, na vlastního školitele zůstaly na finální pročtení už jen doslova poslední hodiny, takže např. název celé práce nějak zcela uniknul pozornosti a tedy obvyklému delšímu promýšlení.

V závěru posudku tedy shrnuji, že Nella Mladěnková předkládá studii o náhledu do vnímání sociálních interakcí u rypoše obřího. Tato práce přináší nejen dobře podložené původní publikovatelné údaje, ale generuje další hodnotné badatelské otázky a připravuje metodicky půdu pro následující propracované studie uvedených podzemních hlodavců. Proto tuto magisterskou práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 24. 5. 2013

Doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.